

DP-001-001292

B. A. (Sem. II) (CBCS) Examination

April / May – 2015

**Paper - III : Elements of Geomorphology-II
(Elective - II)**

Faculty Code : 001

Subject Code : 001292

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના : (૧) દરેક વિભાગના પ્રશ્નોના પૂરા જવાબ મુખ્ય ઉત્તરવહીમાં આપવાના રહેશે.
(૨) જરૂર હોય ત્યારે સ્વચ્છ આકૃતિ / નકશા દોરો.

વિભાગ - ૧

- ૧ નીચેના પ્રશ્નોના વિકલ્પમાંથી યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરી લખો ૨૦
- (૧) પવન દ્વારા થતું ઘસારણા કાર્ય કયા પ્રદેશોમાં વધુ સક્રિય હોય છે.
- (A) ઉચ્ચ પ્રદેશ
(B) મેદાની
(C) રણપ્રદેશ
(D) પર્વતીય
- (૨) પર્વતોનાં ઘસારણા કાર્યથી રચાતા ભૂમિઆકારો
- (A) ઈન્સેલબર્ગ, ચારદંગ
(B) રેતીના ઠૂવા, બજાળા
(C) બિલ્લી ટોપ, ફિયાડ
(D) જળધોધ, ડેલ્ટા
- (૩) રણપ્રદેશોમાં પર્વતોથી ઘેરાયેલા 'જલપાત્ર' કયા નામે ઓળખાય.
- (A) ઈન્સેલબર્ગ
(B) બજાળા
(C) લોયસ
(D) બોલસન

- (૪) ભૂકંપના પરિણામે ઉત્પન્ન થતા વિશાળ ઊંચા મોજાને શું કહેવાય છે ?
- (A) શિખર
(B) ગર્ત
(C) સૂનામિસ
(D) ડોલાઈન
- (૫) સમુદ્રની ભૂમિખંડને સ્પર્શતી રેખાને શું કહે છે ?
- (A) કિનારો
(B) ટોમ્બોલા
(C) પોકેટ બીચ
(D) કરાડ રેખા
- (૬) સમીકરણ પૂર્ણ કરો : કેલ્શિયમ સલ્ફેટ+..... → જીપ્સમ
- (A) પાણી
(B) બેકસાઈટ
(C) અકીક
(D) ફ્લોરસ્પાર
- (૭) કયા ખડકો જલ્દી વિદારણ સામે
- (A) પોચા અને છિદ્રાળુ
(B) ગ્રેનાઈટ
(C) અગ્નિકૃત
(D) રેતીના ખડકો
- (૮) ભારતની ગંગા નદી કયા જળ પરિવાહનું ઉદાહરણ છે.
- (A) કેન્દ્રત્યાગી
(B) કેન્દ્રગામી
(C) આયતાકાર
(D) વૃક્ષાકાર
- (૯) વિક્ટોરિયા ધોધની ઊંચાઈ કેટલી છે.
- (A) આશરે ૧૩૩ મી
(B) આશરે ૧૨૨ મી
(C) આશરે ૧૦૦ મી
(D) આશરે ૧૪૪મી
- (૧૦) પર્વતીય કે ખીણસ્થ હિમનદીઓનો સૌપ્રથમ અભ્યાસ કઈ પર્વતમાળામાં થયો હતો.
- (A) આલ્પસ
(B) હિમાલય
(C) યુરાલ
(D) રોકીઝ
- (૧૧) બારખાનની રચના
- (A) હિમનદી
(B) નદી
(C) ભૂમિગત જળ
(D) પવન

- (૧૨) અંતિમ આધાર સપાટીએ કોનું પરિણામ છે ?
- (A) વૃદ્ધા અવસ્થા
 (B) યુવા અવસ્થા
 (C) બાલ્ય અવસ્થા
 (D) એકપણ નહીં.
- (૧૩) લોએસ કોનું ઉદાહરણ છે ?
- (A) નદીના નિક્ષેપનું
 (B) હિમનદીનું નિક્ષેપનું
 (C) લાવાનું નિક્ષેપ
 (D) પવનનું નિક્ષેપ
- (૧૪) પીટ હોલ્સ એ કયા ભૂમિસ્વરૂપોનું ઉદાહરણ છે.
- (A) હિમનદી
 (B) પવન
 (C) નદી
 (D) કાસ્ટ
- (૧૫) ક્યો ભૂમિ આકાર કાસ્ટ ભૂમિસ્વરૂપો સાથે સંકળાયેલા છે.
- (A) રેમોખીણ
 (B) લટકતી ખીણ
 (C) જુગેન
 (D) અંધખીણ
- (૧૬) સામાન્ય ઘસારણા આર્વત સંકળાયેલો છે.
- (A) હિમનદી
 (B) સુકોરણ પ્રદેશ
 (C) નદી તંત્ર
 (D) ભૂમિગત જળ
- (૧૭) ટર્ન સરોવર કોની સાથે સંકળાયેલ છે.
- (A) સર્ક
 (B) પૂરના મેદાન
 (C) મુખ ત્રિકોણ પ્રદેશ
 (D) રણ પ્રદેશ
- (૧૮) 'શિરોઘર્ષણ' દ્વારા થાય છે.
- (A) નદી
 (B) પવન
 (C) હિમનદી
 (D) ભૂમિગત જળ

- (૧૯) 'હાર્ન'ની રચના
- (A) પવન
(B) વહેતુ પાણી
(C) હિમનદી
(D) ભૂમિગત જળ
- (૨૦) V આકારની ખીણ રચાય છે.
- (A) નદી
(B) પવન
(C) હિમનદી
(D) ભૂમિગતજળ

વિભાગ - ૨

- ૨ વિદારણ એટલે શું ? ભૌતિક અને રાસાયણિક વિદારણ વિશે વિગતે લખો. ૧૦
- અથવા**
- ૨ ધોવાણ અને નિક્ષેપણના પરિબળો તરીકે નદીનું કાર્ય વર્ણવી ઘસારણ કાર્યથી રચાતા ભૂમિઆકારો સમજાવો.
- ૩ ઘસારો, સ્થળાંતર અને નવરચનાનો અર્થ સમજાવો તથા ભૂમિગત જળના કાર્યો સાથે સંકળાયેલા ભૂમિસ્વરૂપોનું વર્ણન કરો. ૧૦
- અથવા**
- ૩ દરિયાકિનારાનું વર્ણન કરો અને નિમજ્જન અથવા નિર્ગમન પામેલા કિનારા સાથે સંકળાયેલા લક્ષણો વર્ણવો.
- ૪ (અ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
- (૧) ડેવિસની ઘસારણ આર્વતની વિભાવના
(૨) જૈવિક વિદારણ
- (બ) ટૂંકનોંધ લખો : (કોઈપણ એક) ૮
- (૧) ભૂરચનાશાસ્ત્રનો વ્યવહારિક ઉપયોગ
(૨) પવનના ઘસારા દ્વારા રચાતા ભૂમિઆકારો.
- ૫ ટૂંકા જવાબ લખો (ગમે તે બે) ૧૪
- (૧) ભૂ દૃશ્યાવલી એટલે શું ?
(૨) ઘસારાના પરિબળોનું કાર્ય અને તેમના ક્ષેત્રો
(૩) જળ પરિવાહ ગોઠવણ અને તેના પ્રકારો
(૪) હિમનદીના પ્રકારો ક્યાં છે.

ENGLISH VERSION

- Instrcutions : (1) Answers of each section are to be given in the main answer book.
(2) Draw neat figure/map wherever required.

SECTION - I

1 Multiple Choice Question. 20

- (1) Erosion work of wind is actively seen in which area ?
 - (A) Pleateau
 - (B) Plain
 - (C) Desert area
 - (D) Mountain
- (2) Which landforms formed by wind ?
 - (A) Inselberg, Yardang
 - (B) Sand dunes, Bajada
 - (C) Mushroom, Fiord
 - (D) Waterfall and delta
- (3) What is "water vessel" called in desert area surrounded by mountain ?
 - (A) Inselberg
 - (B) Bajada
 - (C) Loess
 - (D) Bolson
- (4) Earthquake generate high waves is called ?
 - (A) Crest
 - (B) Trough
 - (C) Tsunamis
 - (D) Doline
- (5) The edge line of sea teaches the land is called ?
 - (A) Coasts
 - (B) Tombolo
 - (C) Pocket beach
 - (D) Notch
- (6) Complete the equation -
Calcium Sulphate + _____ → Gypsum.
 - (A) Water
 - (B) Bau
 - (C) Pachmari
 - (D) Guindy
- (7) Which rocks become more weathering ?
 - (A) Soft and Porosity
 - (B) Granite
 - (C) Igneous
 - (D) Sandstone

- (8) Ganga river is a example of which drainage system ?
(A) Centrifugal
(B) Centripetal
(C) Rectengular
(D) Dendritic
- (9) The height of “Victoria fall” is ?
(A) Nearly 133 mt
(B) Nearly 122 mt
(C) Nearly 100 mt
(D) Nearly 144 mt
- (10) In which mountain valley of Glacier study ?
(A) Alps
(B) Himalaya
(C) Yural
(D) Rocky
- (11) Barkans is made by ?
(A) Glaciers
(B) Rivers
(C) Under ground water
(D) Wind
- (12) Ultimate maximum relief is result of ?
(A) Old age
(B) Youth stage
(C) Mature stage
(D) None of these
- (13) Loess is an example of ?
(A) Fluvial deposit
(B) Glacial deposit
(C) Lava deposit
(D) Wind blow deposit
- (14) Pit holes are the land forms of ?
(A) Glaciers
(B) Wind
(C) Rivers
(D) Karst

- (15) Which one of the landscape is associated with Karst region ?
- (A) Remo velly
 - (B) Hanging velley
 - (C) Zeugen
 - (D) Blind velley
- (16) Normal cycle of erosion is related with -
- (A) Glacial process
 - (B) Arid process
 - (C) Fluvial process
 - (D) Ground water process
- (17) "Tarn" is a lake associated with -
- (A) Cirque
 - (B) Flood plain
 - (C) Delta
 - (D) Desert
- (18) Headward erosion occurs by ?
- (A) River
 - (B) Wind
 - (C) Glaciers
 - (D) Ground water
- (19) "Horn" are produced by the erosional work of -
- (A) Wind
 - (B) Running water
 - (C) Glaciers
 - (D) Ground water
- (20) V shaped valley is formed by -
- (A) River
 - (B) Wind
 - (C) Glaciers
 - (D) Ground water

SECTION - II

- 2 What is weathering ? Explain in detail about the physical and chemical weathering on rocks. 10

OR

- 2 Describe the work of rivers as the agent of denudation and deposition and also give the resulting landforms of erosion. 10

- 3 Explain the meaning of erosion, transportation and deposition. Describe the work of underground water and resulting landforms of it. 10

OR

- 3 Classify the coasts and describe the features associated with either submergent or emergent coast. 10

- 4 (A) Short notes: (any **one**) 8
(1) Cycle of erosion given by W.M.Davis
(2) Biological weathering
(B) Short notes: (any **one**) 8
(1) Applied use of geomorphology
(2) Erosional land forms of wind.

- 5 Write answer short: (any **two**) 14
(1) What is land forms ?
(2) What are the agents of erosion ?
(3) Development of drainage pattern
(4) Types of glaciers.